

8697
HALOTTI
ELMÉLKEDÉS,

MELLYÉL

NÉHAI TEKINTETES NEMES

NÉMET-ÚJFALUI

SIMONFFI SÁMUEL

ÚRNAK

NS. SZ. K. DEBRECZEN. VÁROSSA

VÓLT FŐ-BÍRÁJÁNAK

UTÓLSÓ TISZTESSÉGÉNEK MEGADÁSÁRA

RÉSZÍTETT,

ÉS

A' HELY. VALLÁST. TARTÓ DEBRECZENI SZ. EKKLÉZIA

KIS TEMPLOMÁBANN

Mártzius 31-dik napján 1821.

ELMONDOTT

SZOBOSZLAI PAPISTVAN.

A' megnevezett Szent Ekklé'siának egyik Prédikátora.

DEBRECZENBENN

NYOMTATTA TÓTH FERENTZ.

1821.

H A P O T T I

ELMÉLKEDÉS

MEGJEJ

KERAI TUDOMÁNYOS TUDOMÁNY

NEHET-GYALUI

SIMONFI SAMUEL

Kinyomtatódhatik.

Debreczenbenn Április 13-dik napján 1821

VÖLT-FŐ-BRÁJÁNA

Budai É'saiás m.k.

mint Superintendentialis Könyv-Vi'sgáló.

A HÍVŐ VÁLLALÓI TUDOMÁNYOS TUDOMÁNY

1821. április 13-án

Debreczen

SIMONFI SAMUEL

A Debreczenben 1821. április 13-án

DEBRECZEN

1821. április 13-án

1821

M
Ég
el
zöt
me
eg
re
oll
ze
de
m
m
m
sz
ta
is
j
r
s
a

SZENT LETZKE.

1 Sám. 25: 1. Meghala Sámuel, és egybegyüle az egész Izraël, és siratak ötet,
és eltemeték az ő Hazájábann.

Keresztyén Halotti Gyülekezet!

Mint mikor egy nyári estvénn a' lehanyatló napot setét fellegek kísérik az Égnek Nyúgoti allyánn: olyan vólt az Izraëlbenn az a' jelenés, melly az elolvastatott Szent Letzkébenn le van festve. Sámuel, a' sok szolgálatok között megöszült Sámuel, érdemeinek fényétől környülvétetve, elnyúgodott, meghólt. Utánna bánat terjedett el; az egész Népnek bánatja: *öszvegyüle az egész Izraël; siratak ötet, és eltemeték az ő Hazájábann.*

A' millyen vólt ez az itt leírt nap az Izraëlnek: olyan a' mai nap mi reánk, a' mi Városunkra nézve. Mi közöttünk is elnyúgoda, meghala, egy olyan Sámuel, kire mindnyájunknak szemei nézének. Harmad nappal ez előtt zendült meg az ő kimúlásának bús híre; 's a' millyen mértékben a' terjedett: olyanbann terjedett a' mi Népünk között a' bánat is. Tsoportonként mentek a' gyászos házhoz Városunknak lakossai: hogy tisztelt 's szeretett Sámueljeknek lelketlen testét még egyszer meglássák. Talán egy se jött-el megindulás, egy se könyhullatás nélkül. Hallani lehetett az útszákonn a' szánakozásnak sóhajtásit; hallani a' megindult szívből jövő — Isten nyugtassa meg! — kívánságot; hallani az áldást, a' megbóldogúlnak még poraira is. Most pedig, ímé, öszvegyüle az egész Nép; eljőve minden, a' ki tsak jöhetett; siratják, és így temetik el, a' kedvelt Sámuel az ő Hazájábann.

Azombann nem annyira a' Sámuel Névnek történetből való megegyezése; nem is annyira az eltemettetés módjának hasonlatossága, tétette én velem szomorú elmélkedésem fundamentomává az elolvastatott Szent Ígéket: mint az a' hasonlatosság, a' melly van, az Izraël Sámuelének és a' mi Sámuelünknek élete, Hivatalai, és azoknak viselése módja között. És ezen hasonlatosságnak megmutatása leszsz fő tárgya ennek a' rövid Halotti Beszédnek, a' mellyel én, Városunk vólt Fő-Bírájának, Néhai Tekintetes

Nemes Német - Ujfalvi SIMONFFI SÁMUEL Úrnak, utolsó tisztességét megadni kívánom. — Ha meggondolom, hogy én is ehez az öszvegyült, 's szeretett Sámuelét sirató és eltemető Izraelhez tartozom: úgy látszik, erőm felett való dolgot vállaltam magamra, szállani akarvann a' velem egygyütt síró Néphez; és hasonlóképpenn ereje felett való munkát vállalt volna fel ebben a' részben akárki is ez Ekkle'siának Egyházi Szolgáji közzül; mind azokkal közös lévén az említett tekintetben az én sorsom. Úgy látszik: mindnyájunknak arra lett volna szükségünk, hogy mástól halljunk 's vegyünk mi is, az egész Néppel egygyütt, vigasztalást. De, más részről, illő, hogy mi általunk fizettség meg ez a' háládatosság adaja, mi általunk adattassék meg ez az utolsó tisztesség annak, a' ki mi közöttünk, és mi reánk nézve, tette magát arra különösen érdemessé. Szóllok azért én: reménylve, hogy, mint egy a' sírók közzül, nem ítéltetem meg, sőt inkább botsánatot nyerek, ha beszédem közben szívem 's érzéseim, akaratomonn gyözedelmeskedvén, eltalálnak is lágyúlni. Álljon meg egy kevés a' könnyek folyása; szűnjön meg a' sírás. Lássuk, halljuk, és értsük meg: *kit siratott hajdan Sámuelben az Izrael Népe?* hogy osztán megtessen: *kit sirat ma a' mi Népünk?*

Síratva az Izrael a' megholt Sámuelben,

I-ször. a' maga Biráját: a' melly nevezet alatt én az ő Hivatalának azt a' részét kívánom ezen első tekintetben befoglalni és értetni, a' mellynél fogva ő a' magános emberek között támadt ügyeknek, pereknek, eligazítója; és a' Törvényt megrontók vétkes tetteinek megítélője volt. — *Sámuel*, — így van ez az ő Könyvében leírva, — *életének minden rendiben itélé az Izraelt. Elmégyen vala esztendőnként, és bizonyos helyeken törvényt szolgáltat vala az Izraelnek.* *) — Millyen nagy, millyen fontos, millyen nehéz Hivatal volt légyen ez: Ti érzitek azt legjobban, 's ugyan azért Titeket hívlak tanúbizonyosságul, Nagytekintetű Személyek, kik itt jelen vagytok Hazánk egy vagy más Törvényszékének Tagjai, Biráji közzül! Ne nézzétek úgy azokat, a' mellyeket mondani akarok, mintha azokkal Titeket kívánátlak tisztetekre tanítani; én a' ki tsak kívülről látom foglalatosságitokat. Nem: hanem inkább, Ti reátok nézve, Ti rajtatok akarom megmutatni másoknak: millyen az a' teher, a' mellyet hordoztok. — Hadd nyiljon meg azért képzelőtehetségünk előtt egy olyan ház, mellyben törvény szolgáltatatik;

*) 1 Sám. VII. 15, 16.

állított Törvények, az ítéletnek vezérlésére és meghatározására. Ott vagyunk; és a' Bírónak tsak azonn kell igyekezni, hogy, mint a' Törvény néma Bíró: úgy ő szólló Törvény légyen. De éppenn ez az, a' mit kell, és a' mit nehéz, megítélni: mennyibenn, 's miképpenn kelljen a' közönségesenn szólló Törvényt, ez vagy amaz különös esetre, tselekedetre, személyre, alkalmaztatni? Bizony nehéz; bizony Lelkiesméretbenn járó terhes munka! Bizony méltánn siratta az Izraél Sámuel, a' ki ezt a' terhet soká hordozta válnainn.

De többet kell még mondanom: hogy Sámuel, ebbenn a' tekintetbenn, érdemének tökéletes fénynyébenn mutassam. Siratta ő benne az Izraél

II-szor részrehajlást nem esmérő, tántoríthatatlan egyenességű, és igazság szerető Bíráját. Hogy ő ilyen volt: egy példa eléggé megmutatja azt. Mikor Sámuel a' Bírói Hívatalt letette, öszvegyűjtvénn az Izraélt, ekképpenn szóllott a' Néphez: *Ímé, én megvénhedtem, és megöszültem; én pedig ti előttetek jártam ifjúságomtól fogva mind e' mai napig. Imhol azért, tegyetek tanúbizonyságot én ellenem az Úr előtt: ha valakinek ökrét elvettem, vagy ha valakinek szamarát elvettem, és ha valakinn erőszakot tselekedtem; ha valakit megrontottam, vagy valakinek kezéből jutalmat vettem, hogy azért szememet ő rólla elfordítottam volna: és én vissza adom néktek. És a' Nép felele: nem tselekedtél mi rajtunk erőszakot, sem meg nem rontottál minket, sem pedig valamit a' más kezéből el nem vettél. *) Felséges tanúbizonyság! Bizony száz meg száz kő avagy értz oszlopok nem adnak a' meghóltak emlékezetének olyan ditsőséget, mint a' Népnnek egy ilyen vallástétele, mikor az Bírájának Ítéző Bírájává leszz. — Mindenható Isten; Te ki az igazságbann gyönyörködöl! Ne légyen vétek, és a' Te Felséges vóltodnak megsértése, ha azt mondom, hogy a' ki így forog, így jár el, Bírói tiszté- benn, az Te hozzád közel emelkedik. De hiszen, nem én mondom; nem: hanem Te magad mondtad ezt. Te szóllottál, és éppenn az ilyen Bírákról szóllottál, ekképpenn: *én mondom, Istenek vagytok. **)* Óh! tsak az a' Bíró értse, tsak a' ruhazza magára ezt a', minden lehető magasztalást meghaladó, felséges nevezetet, a' ki mindenkor ama parantsolatot követi: *tegyetek ítéletet a' szegénynek és árvának; a' nyomorúltat és a' szegényt igazítsátok meg; a' szegényt és a' szűkölködőt mentsétek meg, és a' gonoszoknak kezéből szabadítsátok meg. ***)* Bizony K. H. Gy! méltánn tartjuk többnek az ember-*

*) 1 Sám. XII: 2, 3, 4. **) Sólt. LXXXII. 6. ***) P̄. 3, 4.

nél azt, a' ki így ül a' Bírói székbenn. Bizony, némünéműképpenn fellyebb emelkedett az, az emberi természetnél. Valami olyan felsőbb valósággá tette azt Hivatala és nagy Lelke, a' ki az emberi indúlatokat esmeri: de úgy, hogy maga azoknak nem sorsosa, nem részese. Ollyanná, a' ki testvére ugyan az embereknek: de úgy, hogy levetkezte, lerázta magáról, azt, a' mi azoknak természetébenn gyarlóság. — Szentséges Személyek! Véd-Angyalai a' Társaságoknak! Ti, kik úgy tartjátok erőss kezetekbenn az igazság mérő-serpenyőjét, hogy azt félre nem hajthatja semmi emberi tekintet! Ti, kik *Atyákat, Anyákat, Feleségeket, Gyermekeket megtagadjátok* az igazsáért! Nem lehet, hogy tisztelet nélkül tekintsen reátok valaki az emberek közzül. Még a' gonosz is tisztel szívébenn titeket: bár féli, rettegi, gyűlöli igazságos vóltotokat. Kifakad ugyan gyakorta ellenetek, első elkeseredésébenn, az a' kinek fáj, hogy a' görbét egyenesnek nem láttátok, és fényesnek nem, azt a' mi homályos. De magába tér végre az ilyen is, és igazaknak vall beneteket. — Oh! melly bódog az a' Bíró, a' ki, életével egygyütt, Hivatalát is Jóbnak ama' szavaival hagyhatja itt: *Én a' nyomorúság miatt kiáltó szegényt megszabadítom vala, az árvát is, és a' kinek semmi segítője nem vólt. Az igazságot felöltözöm vala, és az is felöltöztet vala engemet mint egy palásttal; az én igaz tteletem, fejemet, mint egy koronával ékesíti vala.* *) Sok szegényeknek, özvegyeknek, árváknak, könnyei és áldásai kísérik az ilyen Bíró a' nyugalom helyére; és minden esmérők között áldásbann marad emlékezete az ilyen igaznak. És ímé, ilyen tekintetbenn siratá, 's nemde nem méltánn siratá-é? az Izraél Népe a' maga Bíráját Sámuelbenn.

De siratá őtet ez a' Nép, nem tsak úgy, mint a' magános emberek ügyeinek egyenes Bíráját; nem: hanem siratá ő benne.

III-szor az egész Társaság Atytyát, 's minden dolgainak bölts Vezérét. Ő vólt az, a' ki vígyázott, hogy békességbenn lakozhasson Hazájábann a' Nép. Ő vólt az, a' ki hasznos rendeléseket tett, ha a' Tartományt, haddal fenyegette 's támadta meg az ellenség.

Mint az egygyes Hazafiak bódogsága az eddig leírtt Bíráktól: úgy függ az ilyen Polgári Igazgatóktól az egész Társaságnak java és megmaradása. *A' hol nintsenek eszes Tanátsosok, elvesz a' Nép: megmaradás vagy on pedig a' Tanátsosoknak bölts értelmébenn,* **) így írja azt le rövidedenn Bölts Salamon. Ollyanok ezek a' Társaságbann, mint a' hajóbann a' Kormányos.

*) Jób, XXIX: 12. **) Péld, II: 14.

Valamiut ez gondosan vi'sgál, és igyekezik megesmerni, a' tengerenn minden örvényt, minden kősziklát, minden torlásokat, hogy azokat elkerülhesse; valamint ez szemmel tart minden kis felleget, melly az Égre tornyosodik; figyelmez minden lengedező szélre, hogy a' szükséghez képeest kiterjessze vagy öszvehúzza vitorláját, 's jókor levethesse vas-matskáját; valamint ez meszszelató tsövekkel is segít a' maga szeméinn, hogy előre elláthasson mindent, a' mi romlást okozhatna: úgy figyelmeznak amazok mindenre, a' mi a' reájok bízott Társaságot illetheti; úgy próbálják előre is kivetni elméjebenn: mitsoda jövendőt szülhetnek a' jelenvalók? Sokszor elúzi ezeknek ágyától és szemeiről az édes álmod a' Társaság gondja: midőn a' közrendű Polgár tsendesenn nyugoszik. Sokszor megháborítja ezeknek nyugodalmát a' Népet fenyegető veszély: mint hajdan a' Jézusét az elmerüléstől féltő Tanítványok kiáltása. Sokszor elhívja ezeket kedveseik közzül a' közjónak munkálása; és sok órájikat elfoglalja, mellyeket házoknépének, gyermekeiknek, kellene szentelni. Ezeknek kell azonn igyekezni, hogy Jóakarókat, Pártfogókat szerezzenek az igazgatások alatt lévő Népnék. Ezeknek kell megjelenni a' Nagyok, a' Hatalmasok előtt. Ezeknek kell, a' böltsesség és az igazság fegyvereit felöltöztvénn, szembe szállani az ostromló és kárt tenni igyekező ellenséggel. Bizony, mikor a' Társaságnak egy ilyen oszlopa kidűl: az egész épület ingadozik akkor. És mivelhogy az Izraél Népeinek ilyen oszlopa dűlt ki Sámuelbenn: méltánn siratta őtet a' megfélemlert sokaság.

Siratta végtére Sámuelbenn az Izraél:

IV-szer olyan fő emberét, a' ki, a' külső dolgokonn kívül, a' belsőkre, a' Vallásra, és az Isteni tiszteletre is vígyázott. Ha a' bálványozás, az idegen Isteneknek tisztelete, kezdette elfoglalni az igaz Isten esméretének és imadásának helyét: előállott ő, és hatalmas szóval szóllott, hogy vissza vigye a' Népet az ő Atyyaiknak Istenéhez. Ha Saul, a' megkentt Király, olyat tselekedett, a' mi gonosz vólt az Úrnak szemei előtt: előállott ő, letévén minden félelmet, 's inkább engedvénn az Istennek mint az embereknek, kárhóztatta azt, Isten emberéhez illő bátorsággal, és megfenyegette az Úrnak nevébenn. Áldozott és imádkozott ő több ízben a' Népért. Tudtára adta annak az Úr akaratját: úgy, hogy eszébe venné az egész Izraél Népe, hogy Sámuel az Úrnak hívséges Prófétája volna. *) Oh! az ilyen Előljáró igazánn erőss bástyája és óltalma a' Népnék. Az ilyen építi a' Társaság boldogsá-

*) 1 Sám. III : 19.

gát nem elrepülő fővényre: hanem megmozdúlhatatlan kősziklára. Mutasson a' História olyan Nemzetséget, melybenn a' külső Polgári Törvények magokbann elégségesek lettek volna arra, hogy megzabolázzák a' lázzadt indulatokat; hogy határok között tartsák az erőssnek erőszakosságát; hogy megtartóztassák a' gonoszt a' vétkezéstől ott 's akkor is, a' hol és a' mikor az minden emberi szemek elől elrejtett. Bizony tsekély az emberek által hozatott Törvények ereje; könnyenn kijátszható azoknak kötelezése: ha a' Vallás nem erősíti azokat Mennyei származású Törvényekkel. Kevésre mehetnek magokbann a' legerőssebb Mózesek is: ha nintsenek mellettek Áronok, a' kik amazoknak elfáradt karját emeljék. Mikor azért ilyen Előljáró vétetik el a' Nép közzül: akkor van ennek méltó oka arra, hogy, utánna nézvén Elizeussal a' felemelkedő Illyésnek, ezt kiáltsa megrémülve: *Édes Atyánk! Édes Atyánk! Izraélnek mind Szekerei, mind lovagjai!* És ímé ilyen méltó oka volt az Izraél Népének, ebbenn a' tekintetbenn is, a' Sámuel megsiratására.

A L K A L M A Z T A T Á S.

Mind eddig, K. H. Gy! azonn igyekeztem, hogy a' ti szemeiteket, és figyelmetességeket, távol magunktól, amaz idegen Nemzetre az Izraélre, és annak ez előtt sok Századokkal elaludt Sámuelére függeszsem. Magam azombann soha el nem vettem, mert nem is vethettem, szemeim elől ama' megszomorító koporsót, és azt a' Sámuel, a' ki abbann fekszik. De Ti tölletek kívántam azt eltitkolni: hogy figyelmetességeitek meg ne zavartasson, és szemeitek könnyekkel ne teljenek el. Most már nem lehet ezt tovább elkerülnöm; nem: mert nem mutathatom meg különbenn a' hasonlatosságot az Izraél Sámuele és a' mi, fájdalom! elaludt Sámuelünk között. Eléggé meg fog tetszeni ez a' hasonlatosság abból a' kezembe adatott Élet-leírásból, melyet ímé előttetek elolvasok.

„Ama gyászos koporsó fedezi meghült tetemeit, ezen Nemes Szabad Debreczen Királyi Városa közelebb volt Fő-Birájának, és Tek. Nemes Bihar és Szabolts Vármegyék Táblabirájának, Néhai Tekintetes, Nemzetes, Vitézlett NÉMET-ÚJFALUI SIMONFFI SÁMUEL Úrnak. Született vala Ő ezen Nemes Városbann, 's különösönn ennek szolgálatjára, az 1754-dik Esztendő October Hónapjának 12-dik napján, 's ugyan itt gondos Szüléitől, Néh. Ns. Nemzetes Vitézlett Esküdt NÉMET-ÚJFALUI SIMONFFI ISTVÁN Úrtól, és Néhai Nemes BORBÉLY 'S'ÁNNA Aszszonytól úgy ne-

„véltetett: hogy XXI. esztendő koránn, a' Nagy Méltóságú Királyi Ma-
 „gyar Curiától, Prokatori dítséretes Diplómát; Fijait különönn apolga-
 „tó Hazájától pedig mindjárt először is *Expeditori*, és tsak hamar azután,
 „a' halhatatlan ditsőségű II dik JÓ'SEF Német Császár, és Magyar
 „Király alatt szokásbann volt *Actuariusi*, Hivatalokat érdemlett. Ezek-
 „benn töltött esztendei, mind pontosságának, mind nagyobbakra is alkal-
 „matos voltának számtalan próbáit mutatván: megegyengették, és meg-
 „rövidítették az Ő útát ezen Nemes Város Nagy Tekintetű Vénei, Sená-
 „tori közzé való belépésre, midönn életének még tsak XXXIV-dik eszten-
 „deje attól távol járna. De még itt sem állapodott meg az ő megtisztel-
 „tetése. Mert midönn az Ő böltsége, és Isten ditsősége eránt való
 „példás buzgósága tselekedeteinn mindenek előtt fénylene: a' Helvétziai
 „Vallástételt követő Keresztyén Gyülekezete e' Nemes Városnak, az Ő
 „rendes Curátorsága alá bízta mind azt, valami megmaradására, 's továb-
 „bi virágzására szolgálhatna. Sőt a' Tudományok, 's Tudósok is, elei-
 „től fogva különös Barátjokat, nyájas Társalkodójokat, és szíves Pártfo-
 „gójokat Ő benne tapasztalván: még az itt virágzó Anya-Oskolának is
 „helybéli rendes Curátorává választódott; és Ő ezen újabb terhet is már
 „annyira megterhelt vállaira feltétetni megengedte. Miképpenn felelt lé-
 „gyen meg a' köz bizodalomnak kettős Curatori tisztére nézve: arról szól-
 „lani nem szükség; mert mind az Anya Szent-Egyháznak, mind Vetemé-
 „nyes Kertjének azon első nagyságú épületei, melyek az Ő minden napi
 „gondoskodása, 's buzgósága által nöttönn nőtték, és már végek felé
 „közelgetnek, a' késő maradék előtt is e' részben elégséges tanúbizony-
 „ságot tehetnek, 's fognak tenni.”

„Hozzájárult ezekhez az, hogy ezen Nemes Város legféltőbb Leveli-
 „nek, magános Archivumának gondviselését, az Ő megpróbált hazafiúi hű-
 „ségére bizván: minden ügyes bajos dolgaibann, kivált a' külső Uri Fa-
 „miliákkal gyakrann előfordult kétséges kérdésekre nézve, egyenesenn az
 „Ő bámúlást érdemlő ezekbenn volt jártasságához, mint, ha szabad úgy
 „szóllani, valamely Oraculumhoz folyamodhatott, 's folyamodott. Eannek-
 „felette midönn 1809-dik esztendőbenn ezen Nemes Város Felsőges Király-
 „unk eránt való mindenkori kész engedelmességéből, Polgári Lovas, és
 „Gyalog Katonáságot állított a' maga Fijai közt: ezen jeles intézetnek is
 „mind hathatós Előmozdítóját 's Pártfogóját, mind Ezredes-Kapitánytát

„vagy Obersterét benne találta fel; hogy ne lenne a' Fejedelem, 's a' Ha-
za szolgálatjának semmi neme, a' melybenn Ő nem tsak részt ne venne,
hanem követésre méltó példát is ne adna Hazafitársainak.”

„Végre ama sok tekintetbenn gyászos 1811-dik esztendő, ezen Nemes
Várost, áldott emlékezetű Fő-Bírájától, Néhai Tekintetes Nemes Vitéz-
lett SZOMBATY ISTVAN Úrtól megfosztván: mind a' Tekintetes Nemes
Tanáts, mind a' Választott Esküdt Nemes. Communitás köz megegygye-
zése, a' fő kórmányt is az Ő kezeire bízván, úgy tartotta azt a' kö-
zelebb lefolyt tíz esztendőök alatt, hogy ezen Nemes Város hajója, az el-
lene feltámadt sok szélveszek között is, az Ő böltsessége, egyenessége,
Igazság-szeretete, 's fáradhatatlan munkássága által megtartatott. Az
eleibe vitt magános panaszokat pedig milyen lebotsátkozással, békessé-
gestűréssel, részre nem hajlással, és böltsességgel hallgatta legyen ki:
szóljanak arról ezen Nemes Városnak sok ezerekből álló Polgári, a' leg-
utólsók szintűgy mint az első; sőt szóljanak az Idegenek is, a' kik va-
laha ügyes bajos dolgaikbann tanátsot és ítéletet kerestek Ő nálla, és azt
megtalálták.”

„De, óh fájdalom! éppenn ezen sokszoros, és terhes hivatalai, külö-
nösönn ezekbenn volt maga nemkéméllése, külömbenn erős alkotású
testét megrongálván: két esztendeig tartott gyengélkedése után, ezen
végződő Mártzius Hónap 29-dik napján éjfélután egy órakor, életének
LXVII-dik esztendejében, az Ő véletlen, de felettébb tsendes halálát
elhozták.”

„Eljött ezzel együtt a' gyász, és kimondhatatlan keserűség legfőbb
mértékben, 33 esztendeig volt példás hűségű Házastársára, ezután bá-
natos szívű Özvegyére, Tekintetes Nemes BÉLLYEI ER'SÉBET ASZSZONYRA;
eljött az Ő kedves Fijaira; úgymint Tekintetes Nemes SIMONFY DÁNIEL
Úrra, ezen Nemes Város Fő-Fiscálisára; 's ennek Testvéreire Ns. Nemzetes
SIMONFY GÁBOR és LÁSZLÓ Urakra, kik közzül amaz Kereskedő, e' pedig a'
Nemes Palatinale Regimentbenn mint Cs. Kir. Hadnagy most az ellenség
előtt szolgálván, jó Édes Attyának halálát még meg nem tudhatta; el-
jött az az Ifjabb Testvérekre, Nemes Nemzetes SIMONFY KÁROLY Úrra,
és kivált LAJOSRA, és FERENCZRE, kik ketten Oskolai pályafutásokbann
maradtak el; eljött szeretett Leányira, Tekintetes Nemes SIMONFY ER'SÉ-
BET, 'SU'SÁNNA, ESZTER és ROZÁLIA Aszszonyokra; ejött ezek után

„Kedves Vejeire; úgymint: az itt lévő Ref. Collégiumbann Philosophiát
 „tanító Professor, és több Tek. Ns. Vármegyék Tábla-Birája, Tekintetes
 „Nemes ERCSEY DÁNIEL Úrra; továbbá Ns. Szathmár-Németi Szabad Kir.
 „Várossa Fő Notáriusa, Tekintetes Nemes TEGZE MIHÁLY Úrra; nem kü-
 „lömbenn Ifjabb Nemes Nemzetes KIS-ORBÁN ISTVÁN, és Felesküdt Pro-
 „kátor Nemes Nemzetes és Vitézlő KIS-ORBÁN LAJOS Urakra; eljött az
 „Kedves Menyeire: Tek. Nemes VECSEY ÉVA, és Nemes KOS 'SÓFIA Asz-
 „szonyokra; különösönn pedig fíjúi indulattal tisztelt Napára, Nagy Tisz-
 „teletű Özvegy BÉLYEI PÉTERNÉ Aszszonyra, 's annak szélesenn elterjedt
 „Házára.”

„De eljött még életbenn lévő Kedves Testvér Nénnye, Tekintetes
 „Nemes SIMONFY 'SU'SÁNNA Aszszonyra is, Néhai Nagy-Kúnsági Distri-
 „ctuális Kapitány Tekintetes Nemes Vitézlett ILLÉSI JÁNOS Úr elmaradt Öz-
 „vegyére, 's ennél fogva a' Méltóságos és Tekintetes ILLÉSY Úri Atyafi-
 „ságra, 's közelebb tisztelt Testvére elsőbb Férjétől származott Vitéz
 „Fíjaira, úgymint: Obristlieutenant Méltóságos NÉMET ISTVÁN, és Svad-
 „ronos Kapitány Tekintetes Nemes NÉMET KÁROLY Urakra, a' kiket ár-
 „vaságokbann a' Megbóldogúlt Úr nevelt és apolgatott. Így jött az el
 „Néhai Nemes SLMONFY MÁRIA, Néhai Nemes Nemzetes CSAPÓ SÁMU-
 „ELNÉ Aszszonynak kedves elmaradott Gyermekeire, úgymint Nemes CSA-
 „PÓ 'SÓFIA Aszszonyra, Orvos Doctor Tekintetes Nemes SEGESVÁRI IST-
 „VÁN Úr Hitvesére; 's Nemes CSAPÓ GÁBOR, és SÁNDOR Urakra.”

„De illeti ezen gyász közönségesenn a' Tekintetes Nemes SZEREMLEY,
 „és Kőrösi BORBÉLY Familiáknak Úri Tagjait is, ezeket mint Anyai, azo-
 „kat mint Atyai származásánál fogva Atyafi véreit; illeti ezen Nemes Vá-
 „ros Tekintetes Nemes Tanátsát, mint a' köz tereh hordozásábann volt,
 „de már elmaradt Társait; illeti a' Nemes Választott Hites Communitást,
 „mint a' Nemes Városi Polgárság szívét, melynek fő-mozgatója Ő benne
 „elvétegett; illeti ezen Szent Gyülekezetet, és ennek minden Oskoláit; il-
 „letti a' Lelki Pásztorokat, és az Oskolai Tanítókat; illeti végre ezen
 „Nemes Városnak minden hív Polgárit, a' kik szomorú szívvel, sok fárad-
 „sági után, örökké tartó nyugalommal és boldogságot kívánnak Ő néki.”

Nem szükség, hogy én valamit adjak azokhoz, mellyek ezen Élet-le-
 írásbann befoglaltatnak. Mind azok a' Hivatalok meg vagynak ébbenn említve,

mellyeket én oda felyebb, az Ó Testamentom Sámuelének életébenn, előad-
tam. Ügyeket ítélő Bíró; Polgári Igazgató, Kormányozó; és Ekklesiái Fő em-
ber, van itt egy Személybenn lerajzolva. Mind ezen Hivatalokbann miképpenn
forgott légyen a' mi Sámuelünk: erre nézve, az elolvastatott tanúbizonyiságonn
kívül, Tanúknak merem én hívni Városunknak minden Polgárjait; sőt az ide-
geneket is, a' kik előtt tudva vagynak a' mi Népünknek dolgai. Álljon elő, ha
van olyan szegény, a' ki ezt a' megditsőült Bírótt azzal vádolhatja, hogy őtet
meg nem hallgatta. Álljon elő, ha van olyan, a' ki azt mondhatja igaz Lelki-
esmerettel, hogy ez elfordította az ő ügyét és az igazságot, ajándékért. De
nints arra szükség, hogy én ditsérjem meg őtet, azok előtt, a' kik őtet jól
esmérték. *Megditsérik őtet az ő tselekedetei a' kapukbann.* Megditsérik őtet,
jó igyekezetének 's fáradhatatlan munkásságának következesi, még azok előtt
is, a' kik e' Városbann ezután fognak születni. — Ha szinte ő, mint gyarló-
ságok alá vettetett ember, így szólhat is némelly tekintetbenn Néhémiással:
Uram! én is vétkeztem Te ellened: de bizony ugyantsak Néhémiással így is méltá-
n könnyöröghet: *Kérlek Uram! emlékezzél meg én róllam, énnékem jómra;*
emlékezzél meg azokról, mellyeket e' Néppel tselekedtem; ne engedjed, hogy el-
töröltessenek az én jótéteményeim, mellyeket tselekedtem az én Istenemnek há-
zával, és annak rendtartásival. — Uram, Erős Isten! imé mi is, a' kik egybegyül-
tünk, hogy meghólt Sámuelünket megsirassuk 's eltemessük, mi is könnyörgünk
Te Néked, hogy emlékezzél meg e' Te Szolgádról, 's ennek jótéteményiről;
emlékezzél meg, ő néki javára.

De a' mi közönséges sírásunknál erősebb sírás is van itt. — Méjj bánat-
ba merült Tekintetes Özvegy! Keserűségre hívatott Gyermekek, és Úri
Atyafiak! Másra van ugyan bízva az, hogy titeket vigasztaljon: mindazáltal
én sem állhatom meg, hogy ne szóljak Ti hozzátok; bár félve teszem ezt,
's félve nyúlok a' ti sebetekhez: attól tartván, hogy, enyhíteni kívánván,
még nevelem 's fájdalmasabbá teszem azt. Hallom Tekintetes Özvegy! hallom
a' te szádból ama' panaszt: *elpusztítá az Úr az én házam-népét; megfoszta*
*az Úr az én ditsőségemtől engemet, és az én fejemnek koronáját elvevé *)*
Hallom, miképpenn hívsz te mindeneget szomorú esetednek megtekintésére,
Jérémiásnak ama' szavaival: *Ne légyen nehéz néktek mindnyájann, kik által*
mentek ez úton; tekintsétek meg és lássátok meg, ha vagyon-e olyan bá-
nat mint az én bánatom, melly én rajtam esék? mert keserűséggel illetett

*) Jób. 16: 7. — 19: 9.

*engem az Úr az ő haragjának napján *)* Hallom a' körülöttem sírók között felemelkedni az eláradott bánatnak ama' kívánságát: *Óh! vajha valaki a' mi fejeinket vizekké változtathatná, és a' mi szemeinket könnyhúllatásoknak kútfejeivé! **)* Van ugyan Ti közöttetek, megszorodott Úri Felek! olyan a' ki, a' böltsesség Templomának béavatott fija lévén, sok százakat tanít arra: miképpenn kell és lehet a' Léleknek felemelkedni az életnek tsapásai felett. De félek, hogy, ha most őtet akarom vigasztalóvá tenni közöttetek: azt feleli, a' mit hajdan Plátónak egy Tanítványa felelt, midőn barátjai arra kérték, hogy keressen vigasztalást nagy Mesterének tanításaibann. *Szép Letzkék, így szólla, a' midőn boldogok vagyunk; erőtelenek a' szerentsétlenségben.* — Ha én akarlak benneteket vigasztalni: nekem is ezt mondhatjátok: *Orvos! gyógyítsd meg magadat.* De mit is hozzak fel vigasztalásokra? Azt mondjam-é hidegenn a' Vallás nevébenn, hogy ne sirassátok azt, a' kire nézve eddig azt parantsolta a' Vallás, hogy szeressétek és tiszteljétek azt? Nem: én ilyen ártalmas vigasztaló lenni nem akarok. Meg kell adni a' természetnek azt, a' mi a' természeté. Sirjatok azért! mert valóbann méltánn sírtok. Imé egy egész Gyülekezet sír veletek egygyütt. Tsak hogy mértéke legyen a' sírásnak; mértéke a' kesergésnek: hogy *ne bánkódjatok úgy, mint a' kiknek reménységek nintsen.* Az Úr, a' ki az Izraelnek ezt mondta, *Hagyd el a' te árváidat, én eltartom; és a' te Özvegyeid én bennem vessék reménységeket; ***)* az Úr legyen a' ti vigasztalótok; legyen a' ti Vezéretok, gyámolotok, most és életeteknek minden idejébenn.

Tekintetes Nemes Tanáts! Nemes választott Hites Communitas! Imé elvétellett Ti közzületek az, a' ki sok ideig emelte veletek, és közelebb több esztendőktől fogva elől emelte, e' Városnak terhét. Nagy az üresség, nagy a' hijjánosság, melly az ő kidülésével a' Ti Társaságotokonn esett. A' békeség, az egygyetértés, és a' közjónak szeretete foglaljon Titeket öszve: hogy bételjen, meg ne láttasson, és romlást ne okozzon ez a' nyílás, ez a' hijjánosság. Ne tsüggedjete el a' teher alatt, a' melly most, kevesebbek között osztattatvánn el, megnehezedett a' ti vállaitokonn: tudvánn, hogy a' ki itt a' reá bízattakbann hív marad mind végig, azt oda fennt szép jutalom várja a' boldogság Hazájábann. Az Úr vezérelje a' ti tanátskozástokat: hogy

*) Siral. 1: 12. **) Jérémi, 9: 1. ***) Jérémi, 49: 11.

így ez a' Nép a' ti igazgatástok alatt, *tsendes és nyugodalmas életet élhessen, minden Isteni-félelemmel és tisztességgel.*

Te pedig, árvánn maradt Népe Debreczennek! Ti minden rendű Polgárjai ennek a' Városnak! Néztétek; imé mindjárt elvitetik előletek a' tisztelt, a' szeretett Sámuel; a' nyájas, a' kevélység nélkül való, a' leereszkedő Biró. Sirassátok meg, 's így temessétek el őtet az ő Hazájábann. Igen is: az ő Hazájábann; annak a' Városnak földjébenn 's hantjai alatt hadd találjon az ő teste nyugodalmat, a' mellynek javáért ő fáradozott életébenn; a' mellynek szolgálatjábann ő megvénhedett, és megöszült. — Ha szabad még egyszer a' régiekre visszatekinteni: minekutánna Sámuel megholt és eltemette-tett, még azután megjelent egy ízben az ő árnyéka, 's intette és veszedelemmel fenyegette az Izraél Népet, ha meg nem tér az ő Istenéhez *) A' mi megholt Sámuelünk árnyéka helyett, én szóllok néktek, és az ő nevébenn én fenyegetlek romlással, veszedelemmel, ha elhagyjátok a' ti Uratoknak Isteneknek útát. Mostan pedig, megöszült és megélemedett Polgárok, kik ama' megholt Sámuel ifjúságától fogva esmertétek, és láttátok miképpenn forgott számos Hivatalaibann! Azonn kívül, hogy most könnyeitekkel tisztelitek őtet, beszéljétek el az ifjabbaknak is, ki volt ő? Még a' gyermekek is esmérjék meg az ő Nevét: hogy ezután is emlegettessen ő e' Városnak Nagyérdemű Fő-Biráji között. — De, hát tsak ennyiből fog állani az ő megtiszteltetése, hogy most ki kísérjük, 's megsiratjuk őtet? Óh! fájdalommal kell mondanom, de nem lehet elhallgatnom, hogy mi közöttünk az Elöljáróknak, még a' legérdemesebb Elöljáróknak is, özvegyeit és árvájit szomorú sors, elfelejtetés, megvettetés, várja és követi. Istent-félő Polgárok! Ne legyen ez így most, és mostantól fogva soha többé. Sőt inkább igyekezzetek Elöljáróitok szerelmeseinek, özvegyeinek és árvájinak, megemlékezéssel, háládatossággal, tisztelettel, a' mennyire lehet, kipótolni azt, hogy sokszor elhívta ő közzülök, sokszor elfoglalta tőlök, szerelmesseket a' ti javatoknak, 's a' közjónak munkálása. Igyekezzetek azoknak némünémüképpenn kipótolni azt, hogy az ő özvegyeségre 's árvaságra jutásokat, és házoknépe Fejének elköltözését, sietteté a' közöttetek és érettetek viselt Hivatalnak terhe. És ekképpenn tiszteltesenek ti általatok az Elöljárók, halálok után, maradékaikbann.

De meddig fogom még én a' ti sziveiteket 's érzéseiteket lágyítani? meddig foglak kesergetni benneteket? Úgy tetszik, mintha egy Mennyei szózat ezt mondaná nékem: *vigasztald már az én Népemet, vigasztald!* *) De hát mivel vigasztaljam? — Ismét egy Mennyei szózat. Hallja meg ezt, és tartsa meg minden! *Én, a' kinek karjaim meg nem rövidülnek, olyan Bírakat adok néked, mint eleinte; és olly Tanátsokat, minéműek eleinte voltak. Azután ezt mondják te felőled: ez igaz Város, és hív Város **)* Ámen.

*) É'sa. 40: 1. **) É'sa. 1: 26.

